

BAĞIMSIZ DENETİM VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK LTD. ŞTİ.

SİNERJİ SİRKÜLER RAPOR

Sirküler Tarihi: 24.02.2014

Sirküler No : 2014/9

GERÇEK KİŞİLERCE 2013 TAKVİM YILINDA FİNANSAL ARAÇLARIN ALIM SATIMINDAN ELDE EDİLEN KAZANÇLARIN VERGİLENDİRİLMESİ

Bilindiği üzere Gelir Vergisi Kanunu'nun geçici 67. maddesinde menkul kıymetler ve diğer sermaye piyasası araçlarının elden çıkarılması ve elde tutulması sürecinde elde edilen gelirler ile mevduat faizleri, repo gelirleri ve özel finans kurumlarından elde edilen gelirlerin vergilendirilmesine yönelik düzenlemelere yer verilmiştir.

Gerçek kişilerce 2013 takvim yılı içinde finansal araçların alım satımından elde edilen kazançların vergilendirilmesi aşağıda özet olarak açıklanmaya çalışılmıştır.

1. Hisse Senedi Alım-Satım Kazançlarının Vergilendirilmesi

Hisse senetleri alım-satım kazançları GVK geçici 67. madde kapsamında tevkifata tabidir. Ancak 27/4/2012 tarihli ve 2012/3141 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile;

- a) Tam ve dar mükellef gerçek kişi ve kurumlar tarafından geçici 67. madde kapsamında hisse senetlerine ve hisse senedi endekslerine dayalı olarak yapılan vadeli işlem ve opsiyon sözleşmeleri,
- b) İstanbul Menkul Kıymetler Borsasında işlem gören aracı kuruluş varantları dahil olmak üzere hisse senetleri (menkul kıymetler yatırım ortaklıkları hisse senetleri hariç),
- c) Hisse senedi yoğun fonların katılma belgelerinden elde edilen kazançlar

için uygulanacak tevkifat oranı %0 olarak tespit edilmiştir.

Yukarıda sayılan gelirler için yıllık veya münferit beyanname verilmeyecektir.

1/1/2006 tarihinden önce iktisap edilen hisse senetleri alım-satım kazançlarında ise maliyet bedeli endekslemesi ve istisna uygulamasından sonra kalan tutarın beyanı zorunludur.

2. Devlet Tahvili ve Hazine Bonosu Faiz Gelirleri ile Alım-Satım Kazançlarının Vergilendirilmesi

Devlet tahvili ve Hazine bonoları faiz gelirleri ve alım-satım kazançları geçici 67. madde kapsamında tevkifata tabidir.

Ancak, yurt dışında ihraç edilen menkul kıymetlerden (Eurobond) elde edilen faiz gelirleri ve alım-satım kazançları ihraç tarihi ne olursa olsun geçici 67. madde kapsamında tevkifat

Mustafa Kemal Mah. 2152. Sok. Kent İş Mrk. No: 2/5 - ANKARA Tel: (0312) 437 04 47-57-67

Faks: (0312) 447 04 89

BAĞIMSIZ DENETİM VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK LTD. ŞTİ.

uygulanması dışında olduğundan, Eurobond faiz gelirleri 2013 yılına ilişkin beyan haddi olan 26.000.-TL'nin aşılması halinde beyan edilecektir.

1/1/2006 tarihinden itibaren ihraç edilen Devlet tahvili ve Hazine bonolarından elde edilecek olan faiz gelirleri ile bunların alım-satım kazançları üzerinden yapılmakta olan %15'lik tevkifat oranı, 27/9/2010 tarih ve 2010/926 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı uyarınca 1/10/2010 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere tam ve dar mükellef gerçek kişiler için %10 olarak belirlenmiştir.

1/1/2006 tarihinden önce ihraç edilen Devlet tahvili ve Hazine bonusu faiz gelirleri ile alım-satım kazançları geçici 67 nci madde kapsamında tevkifata tabi tutulmamaktadır. Bu gelirlerin vergilendirilmesi 31/12/2005 tarihinde geçerli olan mevzuat hükümlerine göre yapılacaktır. Dolayısıyla, söz konusu tahvil ve bonoların ihraç tarihi ile Türk Lirası cinsinden ihraç edilip edilmediğine bağlı olarak indirim oranı uygulanacaktır. Alım-satım kazançları için ise maliyet bedeli endekslemesi ve istisna uygulamasından sonra kalan tutar ne olursa olsun beyan edilecektir.

3. Özel Sektör Tahvil Gelirleri ile Alım Satım Kazançlarının Vergilendirilmesi

Özel sektör tahviline ilişkin faiz gelirleriyle alım-satım kazançları GVK geçici 67 nci madde kapsamında tevkifata tabidir.

1/1/2006 tarihinden itibaren yurt içinde ihraç edilen özel sektör tahvil/bono faiz gelirleri ve alım-satım kazançları aynı durumdaki Devlet tahvili/Hazine Bonusu gelirleri gibi vergilendirilmektedir.

1/1/2006 tarihinden önce ihraç edilen özel sektör tahvil/bono faiz gelirleri ve alım-satım kazançları ise aynı durumdaki Devlet tahvili/Hazine bonusu gelirleri gibi vergilendirilmektedir.

4. Vadeli İşlem ve Opsiyon Sözleşmelerinden Elde Edilen Gelirlerin Vergilendirilmesi

GVK geçici 67. madde uyarınca, bankaların ve aracı kurumların taraf olduğu veya bunlar aracılığıyla yapılan; belirli bir vadede, önceden belirlenen fiyat, miktar ve nitelikte ekonomik veya finansal göstergeye dayalı olarak düzenlenenler de dahil olmak üzere, para veya sermaye piyasası aracını, malı-kıymetli madeni ve döviz alım, satım, değiştirme hak ve/veya yükümlülüğünü veren vadeli işlem ve opsiyon sözleşmeleri vergi uygulamasında “diğer sermaye piyasası” aracı sayılmaktadır.

Bankalar veya aracı kurumlar, bu nitelikte bir işlem yapmaları halinde; vadeli işlem veya opsiyon sözleşmesinin hükmünden yararlanıldığı anda, sözleşmeye baz alınan kıymetin piyasa fiyatına göre oluşan değeri ile işlem fiyatına göre oluşan değeri arasındaki fark üzerinden sözleşmenin sona erdiği tarih itibarıyla tevkifat yapmak zorundadırlar.

BAĞIMSIZ DENETİM VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK LTD. ŞTİ.

12/1/2009 tarihli ve 2009/14580 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile 1/1/2009 tarihinden itibaren Türkiye'de kurulu vadeli işlem ve opsiyon borsalarında hisse senedi veya hisse senedi endekslerine dayalı olarak yapılan vadeli işlem ve opsiyon sözleşmeleri için geçerli oran % 0 olarak belirlenmiş olduğundan, tam mükelleflerce 1/1/2009 tarihinden itibaren yapılan söz konusu işlemlerden elde edilen gelirlere % 0'lık tevkifat oranı uygulanmaktadır.

Hisse senedi ve hisse senedi endekslerine dayalı olarak yapılanlar dışında kalan sözleşmelerden dar ve tam mükellef gerçek kişilerce elde edilen gelirler üzerinden ise 2006/10731 sayılı ve 2010/926 sayılı Bakanlar Kurulu Kararları gereğince % 10 oranında tevkifat yapılmaktadır.

5. Menkul Kıymetler Yatırım Fonları ile Menkul Kıymetler Yatırım Ortaklıklarından Elde Edilen Gelirlerin Vergilendirilmesi

Sermaye Piyasası Kanununa göre kurulan menkul kıymetler yatırım fonları (borsa yatırım fonları ile konut finansmanı fonları ve varlık finansmanı fonları dahil) ile menkul kıymetler yatırım ortaklıklarının portföy işletmeciliği kazançları üzerinden;

- a) Borsa yatırım fonları ile konut finansman fonları ve varlık finansman fonları için % 0,
- b) Yukarıdaki bentte sayılanlar dışında kalanlar için 1 Ekim 2006 tarihine kadar uygulanmak üzere % 10, 1 Ekim 2006 tarihinden itibaren uygulanmak üzere % 0,

oranında tevkifat yapılmaktadır

Menkul Kıymetler yatırım fonlarının ilgili olduğu fona iadesi ve menkul kıymetler yatırım ortaklıkları hisse senetleri alım-satımından elde edilen gelirler için gerçek kişilerce yıllık beyanname verilmeyecektir.

6. GVK Geçici 67. Madde Kapsamındaki Kazançların Ticari Faaliyet Kapsamında Elde Edilmesi

GVK geçici 67. madde kapsamında tevkifata tabi tutulan gelirler ticari faaliyet kapsamında elde edilmişse bu gelirlerin ticari kazançlarla ilgili olarak verilen beyannameye dahil edilmesi gerekmektedir.

Beyan edilen gelir üzerinden hesaplanan gelir vergisinden geçici 67. madde hükmü çerçevesinde tevkif edilen vergiler mahsup edilebilecektir. Mahsup sonrası kalan bir tutarın bulunması halinde ise bu tutarın mükellefçe iade alınması mümkündür.

7. İhtiyari Beyan Uygulaması

Gelir Vergisi Kanunu'nun geçici 67. maddesi kapsamında tevkifata tabi tutulan ve yıllık veya münferit beyanname ile beyan edilmeyeceği belirtilen menkul kıymet ve diğer sermaye

BAGIMSIZ DENETİM VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK LTD. ŞTİ.

piyasası araçlarının elden çıkarılmasından doğan kazançlar için dar mükellefler de dahil olmak üzere takvim yılı itibariyle yıllık beyanname verilmesi mümkündür.

Bu gelirlerin beyanı izlenen yılın Mart ayının başından yirmibeşinci günü akşamına kadar yapılabilecektir.

Geçici 67 nci madde kapsamında tevkif edilen vergilerin mahsup ve iadesine imkan sağlayan beyan ihtiyari bir beyan olup, bu imkandan yararlanılabilmesi için ihtiyari beyanın kanuni süresinde yapılması gerekmektedir.

İhtiyari beyan, tam mükelleflerce ikametgahlarının bulunduğu yer vergi dairesine, öteden beri mükellef olanlar için ise bağlı oldukları vergi dairesine yapılacaktır.

Dar mükellefler ise ihtiyari beyanlarının İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı Boğaziçi Vergi Dairesi Müdürlüğü'ne yapacaklardır.

Söz konusu beyan sadece menkul kıymet ve sermaye piyasası araçlarının alım-satımına ilişkin olarak yapılacak olup, faiz ve itfa gelirlerinin beyanı söz konusu değildir. Alım-satım işlemlerine ilişkin olarak beyan edilecek kazançlara uygulanacak oran, 2012/3141 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı gereğince, hisse senetlerine ve hisse senedi endekslerine dayalı olarak yapılan vadeli işlem ve opsiyon sözleşmeleri, İstanbul Menkul Kıymetler Borsasında işlem gören aracı kuruluş varantları dahil olmak üzere hisse senetleri (menkul kıymetler yatırım ortaklıkları hisse senetleri hariç) ve hisse senedi yoğun fonların katılma belgelerinden elde edilen kazançlar için %0, diğer kazançlar için %10 olarak tespit edilmiştir.

Beyan edilen gelir üzerinden hesaplanan vergiden yıl içinde tevkif edilen vergiler mahsup edilecektir. Mahsup ve mahsup sonrası kalan tutarı mükellef iade olarak talep edebilecektir.

Alım-Satım işlemlerine ilişkin olarak yapılacak ihtiyari beyanda, aynı türden menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarına ilişkin olması şartıyla yıl içinde oluşan zararların tamamı mahsup edilebilmektedir.

Saygılarımızla,

**SİNERJİ Bağımsız Denetim
Danışmanlık ve Yeminli Mali Müşavirlik Ltd. Şti.**